

Isten vendégségében

2009 július 23. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Deákság és Európa cím? könyvében Mezey László a rendalapító Szent Bernátról igen nagy lelkesedéssel ír: „A XIII. század egyik nagy élménye a stúdium, a fegyelmezett gondolkodás, a tudás hatalmának megismerése volt. A másik az embernek és a világnak nem a ráció útján, hanem az érzelem túlhevültsége általi egyszerre megérzése és megértése. Amor ipse intellectus: a szeretet maga az értelem… E gondolat még a XII. században született. Emberi magatartást, gondolkozásmódot, életformát alakító erejét teljesen Clairvaux-i Bernát, a század talán legnagyobb embere ismerte fel. A Bernátot olvasó mindig valami emberi melegséget érez gondolataiban: tiszta és nemes érzelmek férfias szemérem alá rejtett tüzét. Alkata szerint Bernát hatalmas aktivitásra volt képes. Ha kellett, politizáló és propagandautakra is vállalkozott. De figuráját egészében a klastrom formálta. Alakja azonban nem értelmi és akarati kiválósága miatt magaslott kora fölé, hanem azért, mert folytonos érzelmi hevülésben izott: Bernát lelkiségének vonzási köréb?l a nyugati kereszténység azóta sem tudott igazán kiszakadni… Mert még mindig melegséget tud vinni a rituális fegyelem olykor érezhet? ridegségébe.”
Szent Bernát alapjában konzervatív teológus. Bizalmatlan volt a kezd?d? skolasztikus filozófiával szemben. Minden erejével harcolt azon irányzat ellen, amely elválasztja az értelem szerepét a hit szerepét?l, a teológiát a keresztény élett?l.
III. Sándor pápa 1174-ben a szentek sorába iktatta; III. Ince mint doctor egregiust, kiváló egyháztanítót dicsérte; humanista tudósok, ékesszólására hivatkozva, doctor mellifluusnak, mézajkú doktornak nevezték. Az utolsó egyházatyaként is tisztelik, mivel összeköt? kapocs az egyházatyák és a skolasztikus teológia között. 1830-ban VIII. Pius az egyetemes egyház tanítója címmel ismerte el történeti fontosságát.
A rendalapító után hadd szóljak az itteni képr?l is, amely Tolna megyébe vezet. Bonyhádon, ahol középiskolás diák voltam, azt hallottam, hogy a szomszédos Cikó határában álló rom, amelyet Vörösmarty is megénekelt, annak a Cikádornak a megmaradt emléke, amely az els?, 1142-ben alapított ciszterci kolostorunk volt. Kés?bb megtudtam, hogy az bizony Bátaszéken van, s?t két éve az ásatásokat is láthattam. Az ottani neogótikus katolikus templom kertjében kerültek el? az apátság alapfalai. Azóta a kiásott alapfalakat konzerválták, és emlékhellyé avatták. De vajon hogy nézett ki az eredetileg keresztházas bazilika azzal az egyenes záródású f?szentéllyel, amelyet a XIV. század közepén gótikus stílusban átépítettek? Ezt meg kell álmodni, gondoltam eddig, ám a napokban „képes választ” kaphattam, amikor a Bécs melletti Heiligenkreuz ciszterci kolostorában jártam.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló